

Marta Dudek

Robert Szajthauer

Mateusz Mika

Lidia Szmalec

Michał Ostenda

Sandra Wojtaszek

Mateusz Okrent

Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu

ANALIZA PRZEKAZU TREŚCI W GŁÓWNYCH WYDANIACH WIADOMOŚCI NAJWAŻNIEJSZYCH STACJI TELEWIZYJNYCH W DNIU 15. ROCZNICY KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ

Streszczenie: W artykule przedstawiono porównanie przekazu medialnego dotyczącego 15. rocznicy katastrofy smoleńskiej w głównych wydaniach wiadomości pięciu stacji telewizyjnych: TVP1, TVN, Polsat, TV Trwam i TV Republika. Zwrócono uwagę na dobór tematów, ton narracji, obecność komentarzy politycznych oraz emocjonalne nacechowanie materiałów. Analiza ukazuje różnorodność podejść redakcyjnych i wpływ mediów na odbiór wydarzeń historycznych.

Słowa kluczowe: katastrofa smoleńska, media, analiza przekazu, wiadomości telewizyjne, rocznica, TVP, TVN, Polsat, TV Trwam, TV Republika

ANALYSIS OF THE CONTENT BROADCAST ON THE 15TH ANNIVERSARY OF SMOLENSK AIR DISASTER IN THE MAIN EDITIONS OF THE MOST IMPORTANT TELEVISION STATIONS

Abstract: The paper compares the media coverage of the 15th anniversary of the Smolensk plane crash in the main news programs of five Polish TV stations: TVP1, TVN, Polsat, TV Trwam, and TV Republika. It highlights differences in narrative tone, topic selection, political commentary, and emotional framing. The analysis illustrates the diversity of editorial perspectives and the media's influence on public perception of historical events.

Keywords: Smolensk plane crash, media, content analysis, television news, anniversary, TVP, TVN, Polsat, TV Trwam, TV Republika

Wstęp

Katastrofa smoleńska z 10 kwietnia 2010 roku stanowi jedno z najbardziej przełomowych wydarzeń w historii współczesnej Polski. Jej rocznice są nie tylko okazją do upamiętnienia ofiar, ale także istotnymi punktami odniesienia w debacie publicznej i politycznej. Media

odgrywają w tym procesie szczególną rolę, kształtując sposób, w jaki społeczeństwo postrzega zarówno samo wydarzenie, jak i jego konsekwencje. Celem niniejszej pracy jest przeprowadzenie analizy głównych wydań wiadomości z dnia 10 kwietnia 2025 roku w pięciu kluczowych stacjach telewizyjnych: TVP1, TVN, Polsat, TV Trwam oraz TV Republika. Analizie poddano treść, język, narrację oraz kontekst polityczny przekazów medialnych.

Polsat – „Wydarzenia”

„Wydarzenia” to główny program informacyjny Telewizji Polsat, emitowany codziennie o godzinie 18:50. Program oferuje przegląd najważniejszych informacji z kraju i ze świata, prezentując je w sposób rzetelny i obiektywny. Wydania prowadzi m.in. Dorota Gawryluk, Katarzyna Zdanowicz i Igor Sokołowski. Program jest dostępny na antenie Polsatu oraz na kanałach informacyjnych Polsat News i Wydarzenia 24¹.

W zapowiedzi głównego wydania „Wydarzeń” w analizowanym dniu Igor Sokołowski wymienia trzy główne tematy w następującej kolejności:

1. Debata: Trzaskowski-Nawrocki,
2. 15 rocznica katastrofy smoleńskiej,
3. Donald Trump zawiesza cła.

Pierwszy temat – „Debata Trzaskowski – Nawrocki”

Lektor, czytający z promptera, wspomniał o zbliżającej się debacie w Końskich pomiędzy Karolem Nawrockim a Rafałem Trzaskowskim oraz o kontrowersjach krążących wokół niej. Krytykę budzi fakt, że w debacie mają wziąć udział tylko dwaj kandydaci, mimo że zarejestrowanych jest dwunastu oraz to, że do zadawania pytań planuje dopuścić się tylko reprezentantów trzech telewizji. Sztab Nawrockiego stawia warunek udziału pięciu stacji telewizyjnych (TVP, Polsat, TVN, Telewizja Republika i wPolsce24), podczas gdy sztab Trzaskowskiego zgadza się tylko na trzy główne stacje (TVP, Polsat, TVN). Trzaskowski deklaruje, że bez względu na decyzje sztabów pojawi się w Końskich.

Dalej przedstawiona jest proponowana przez trzy stacje formuła debaty, która zakłada: 90 minut, trzy bloki tematyczne (bezpieczeństwo, polityka zagraniczna, gospodarka), dwa pytania od dziennikarzy oraz możliwość zadawania pytań między kandydatami.

Ponadto członek Zarządu i redaktor naczelny telewizji Polsat, Wiesław Walendziak wydał oświadczenie w sprawie debaty prezydenckiej: „Zależy nam, żeby nasi widzowie mogli zobaczyć debatę czy będzie 3, czy 5, czy 10 stacji nie ma dla nas znaczenia, najważniejszy jest widz. Ostateczną decyzję podejmą sztaby. Jako Polsat zawsze angażujemy się konstruktywnie w kreowanie odpowiednich warunków dla prowadzenia takich debat, dotyczy to również innych kandydatów”².

¹ Wydarzenia, <https://www.polsat.pl/program/wydarzenia/> [dostęp: 06.05.2025].

² Oświadczenie Polsatu w sprawie debaty prezydenckiej. „Najważniejszy jest widz” <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2025-04-10/oswiadczenie-polsatu-ws-debaty-prezydenckiej-najwazniejszy-jest-widz/> [dostęp: 06.05.2025].

Rys. 1. Kandydaci na Prezydenta RP – Rafał Trzaskowski i Karol Nawrocki

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji Polsat z dnia 10.04.2025 r. – Wydarzenia

Szymon Hołownia oraz Magdalena Biejat wyrazili swoje niezadowolenie z faktu, że w debacie weźmie udział tylko dwóch kandydatów, co uznali za dyskryminację pozostałych i przejaw dramatycznej polaryzacji politycznej, której – jak podkreślili – wszyscy w Polsce są ofiarami.

Drugi temat – „15 rocznica katastrofy smoleńskiej”

Kolejnym tematem była 15. rocznica katastrofy smoleńskiej. W programie pokazano uroczystości upamiętniające ofiary tragedii z 10 kwietnia 2010 roku, w której zginęło 96 osób, w tym prezydent Lech Kaczyński i jego małżonka Maria. Prezydent Andrzej Duda uczestniczył w mszy świętej w Krakowie oraz złożył wieniec przed sarkofagiem pary prezydenckiej na Wawelu. Przed Pałacem Prezydenckim odczytano imię i nazwisko każdego poległego w katastrofie. W reportażu były pokazywane zdarzenia w czasie rzeczywistym oraz odtwarzane były zdjęcia oraz filmy archiwalne, które dowodzą, że mimo upływu lat nadal odczuwamy silne emocje w związku z tragedią.

Reportaż przedstawił wiele ważnych osób obchodzących rocznicę, m.in. Prezydenta Andrzeja Dudę, członków rządu, polityków opozycji. Miejsca, w jakich upamiętniano ofiary katastrofy smoleńskiej, to między innymi Pałac Prezydencki, parlament, pomnik ofiar, Powązki.

Reportaż „Wydarzeń” pokazał, że nawet w obliczu przeżywania tak ważnej rocznicy pozostaje konflikt pomiędzy rządzącymi a politykami PiS-u. PiS-owi zarzucane jest upolitycznianie tragedii, a rządzącym jej bagatelizowanie.

Rys. 2. Ujęcia filmu archiwalnego z dnia katastrofy smoleńskiej – 10.04.2010 r.

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji Polsat z dnia 10.04.2025 r. – Wydarzenia

Trzeci temat – „Donald Trump zawiesza cła”

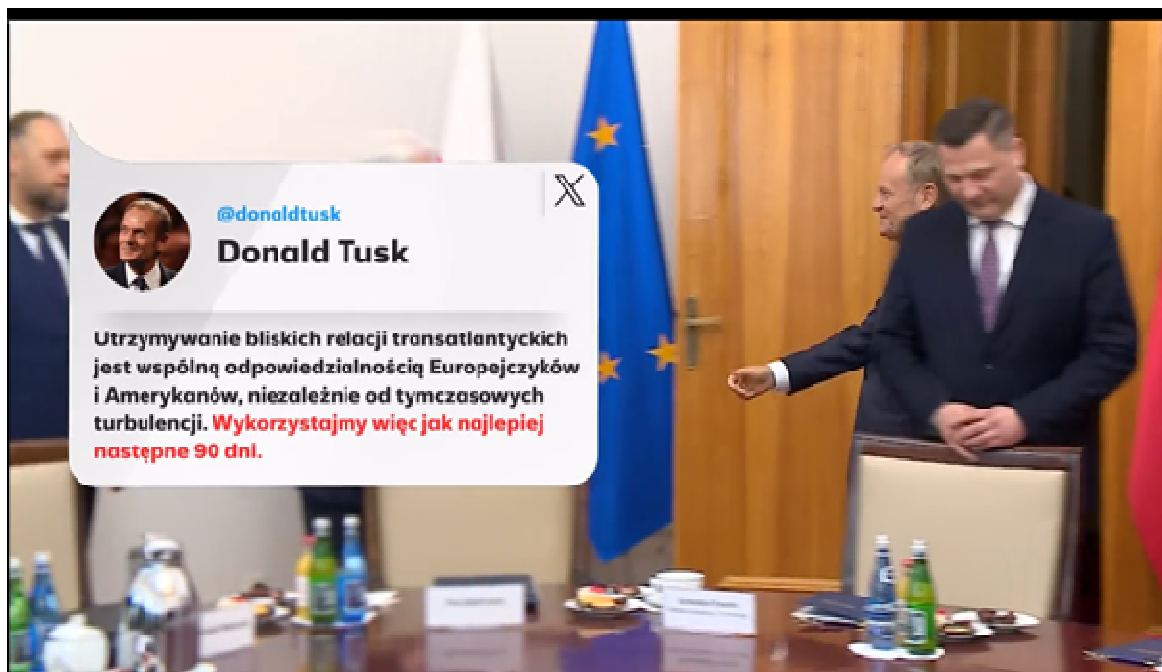
Trzecim tematem była decyzja prezydenta USA Donalda Trumpa o zawieszeniu na 90 dni dodatkowych ceł na towary z większości krajów, z którymi Stany Zjednoczone mają deficyt handlowy – z wyjątkiem Chin, wobec których cła nadal obowiązują.

Rys. 3. Donald Trump – Prezydent USA

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji Polsat z dnia 10.04.2025 r. – Wydarzenia

Trump podkreślił, że decyzję podjął sam, bez konsultacji z prawnikami. Unia Europejska odpowiedziała powściągliwie – Komisja Europejska ogłosiła, że zawiesza planowane wprowadzenie 25-procentowych ceł odwetowych, dając tym samym szansę na powrót do negocjacji. Premier Donald Tusk wezwał do rozsądku i stabilności w relacjach transatlantycznych, podkreślając, że Europa potrzebuje przewidywalnych partnerów³.

Rys. 4. Wpis Donalda Tuska na portalu X

Źródło: Przekaz telewizyjny stacji Polsat z dnia 10.04.2025 r. – Wydarzenia

TV Trwam

Program „Informacje Dnia”, wydanie z dnia 10 kwietnia 2025 roku o godzinie 20:00. Serwis informacyjny poruszał trzy główne tematy:

1. 15. rocznica katastrofy smoleńskiej,
2. Brak odpowiedzi Donalda Tuska na list Konferencji Episkopatu Polski,
3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zapowiada odwołanie od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Pierwszy temat – 15. rocznica katastrofy smoleńskiej

W serwisie szczegółowo relacjonowano obchody 15. rocznicy katastrofy smoleńskiej z 10 kwietnia 2010 roku. Uroczystości odbyły się w wielu miejscach Polski:

– W Warszawie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach prezydent Andrzej Duda oraz premier Donald Tusk złożyli wieńce i zapalili znicze.

³ D. Tusk, https://x.com/donaldtusk?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Eauthor [09.05.2025].

Rys. 5. Prezydent Polski Andrzej Duda

Źródło: transmisja TV Trwam, 10.04.2025 r. godz. 20:00

– W Krakowie w Katedrze na Wawelu odprawiono mszę świętą w intencji ofiar, w której uczestniczyła m.in. rodzina prezydencka.

– W Smoleńsku delegacja polska oddała hołd ofiarom, jednak doszło do incydentu zakłócanego przez prorosyjskich demonstrantów.

Podkreślano znaczenie pamięci i jedności narodowej w obliczu tej tragedii.

Drugi temat – Biskupi nie doczekali się odpowiedzi Donalda Tuska

Konferencja Episkopatu Polski to trwała instytucja powołana przez Stolicę Apostolską, w skład której wchodzi biskupi mający kanoniczne związki z terytorium Polski, działa w jedności z Papieżem i pod jego autorytetem⁴. 17 lutego 2025 r. skierowała do premiera Donalda Tuska list z pytaniami dotyczącymi braku publikacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie lekcji religii. 24 marca biskupi otrzymali odpowiedź z Kancelarii Premiera, jednak dokument zawierał poważny błąd: zamiast 'Konferencji Episkopatu Polski', adresowano go do 'Konfederacji Episkopatu Polski'. Odpowiedź nie zawierała merytorycznych wyjaśnień, co skłoniło biskupów do wystosowania kolejnego listu 9 kwietnia 2025 r. Zaznaczyli w nim, że brak odpowiedzi traktują jako przyznanie się do braku podstaw prawnych działań MEN, które mogą prowadzić do utrudnienia nauczania religii i ograniczenia praw rodziców.

Trzeci temat – Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zapowiada odwołanie od wyroku WSA

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zapowiedziała złożenie odwołania od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który uchylił wcześniejsze decyzje KRRiT o nałóże-

⁴ Konferencja Episkopatu Polski, <https://episkopat.pl/O-kep> [dostęp: 07.05.2025].

niu kar na niektóre media. Rada argumentuje, że jej działania miały na celu ochronę pluralizmu medialnego oraz zabezpieczenie obywateli przed stronnym przekazem. KRRiT zamierza bronić swoich kompetencji i roli regulatora rynku medialnego w Polsce.

TVN – FAKTY

„Fakty” to główny program informacyjny stacji TVN, emitowany codziennie o godzinie 19:00. Program prezentuje najważniejsze wydarzenia z kraju i ze świata, łącząc reportaże, analizy i wywiady. Czas trwania wynosi około 25 minut w dni powszednie i około 20 minut w weekendy. Program prowadzą: Grzegorz Kajdanowicz, Anita Werner, Piotr Kraśko, Diana Rudnik oraz Justyna Kosela⁵. W zapowiedzi głównego wydania „Faktów” prowadząca Anita Werner zaczyna emisję programu od relacji z obchodów 15. rocznicy katastrofy smoleńskiej

Pierwszy temat – 15 rocznica katastrofy smoleńskiej

Uroczystości upamiętniające odbywały się na warszawskich Powązkach, a także przed Pałacem Prezydenckim, w Sejmie oraz na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wypowiedź marszałka Sejmu Szymona Hołowni, który krytykuje świętowanie rocznicy przez Prawo i Sprawiedliwość autonomicznie, podobnie jak w swojej wypowiedzi premier Donald Tusk zwraca uwagę, aby dążyć do odbudowania wspólnoty i wzajemnego szacunku dla ofiar katastrofy. Na Placu Piłsudskiego podczas obchodów nie doszło do poważniejszych incydentów prócz jednego, gdzie mężczyzna zarzucał kłamstwo prezesowi Jarosławowi Kaczyńskiemu. Pomimo iż było spokojnie, przytoczono teorię oraz wypowiedzi członków PiS-u, obarczające Rafała Trzaskowskiego, który według nich jest winien zejść, do których dochodzi podczas miesięcznic przy pomniku na Placu Piłsudskiego. W programie przytoczono wypowiedź Antoniego Macierewicza, w której katastrofę smoleńską nazywa zamachem, z którym miał związek sojusz niemiecko – rosyjski. Prokuratura rozlicza podkomisję Macierewicza w sprawie zniszczenia bliźniaczego Tupolewa, zgubienie fragmentu wraku oraz wydanie milionów byłemu szefowi podkomisji Wacławowi B. Podsumowując, członkowie PiS-u za nierzetelne i niedokończone śledztwo obwiniają Donalda Tuska, który oddał śledztwo Rosjanom.

Drugi temat – „Debata w Końskich”

W programie zapowiedziano planowaną na piątek debatę prezydencką między Rafałem Trzaskowskim i Karolem Nawrockim w Końskich, jednak sztab Karola Nawrockiego stawia warunki, dążące do utworzenia otwartej debaty na rynku, gdzie wszystkie telewizje będą mogły ją wyemitować. Ostatecznie szef sztabu Karola Nawrockiego – Paweł Szefernaker zjawił się w siedzibie TVP, stawiając swoje warunki.

Wypowiedź zwolenników Rafała Trzaskowskiego, m.in. wiceministra aktywów państwowych Roberta Kropiwnickiego oraz Jerzego Fedorowicza, którzy uważają, że Nawrocki będzie szukać pretekstu, aby debata się nie odbyła.

⁵ Fakt, Wiosenna ramówka TVN 2020: Fakty – codzienne informacje w TVN – TVN [dostęp: 07.05.2025].

Szymon Hołownia w swojej wypowiedzi nie kryje zbulwersowania faktem, iż Rafał Trzaskowski sam wskazuje kandydata, z którym chce debatować. Twierdzi, iż zarówno Rafał Trzaskowski, jak i Karol Nawrocki rozdają karty jedynie pomiędzy partiami Platforma Obywatelska i Prawo i Sprawiedliwość. Przedstawiono sondaż wyborów prezydenckich, w którym Rafał Trzaskowski zajmuje 1 miejsce z 33% poparciem, kolejny jest Karol Nawrocki z 22% poparciem, a tuż za nim Sławomir Mentzen z 15% poparciem.

Trzeci temat – „Donald Trump zawiesza cła”

W 8 minucie emitowanego programu zostaje pokazany Donald Trump w momencie podpisywania umowy zawieszenia cel na okres 90 dni wobec tych, którzy nie podjęli działań odwetowych.

Amerykański sekretarz zaprzeczył, jakoby decyzja o zawieszeniu cel była wynikiem gwałtownych spadków na rynkach, podkreślając, że prezydent chce skłonić partnerów handlowych do dalszych negocjacji. Scott Bessent poinformował, że w tej sprawie skontaktowało się z nimi ponad 75 krajów.

Wpis szefowej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen, w którym deklaruje gotowość do podjęcia negocjacji oraz apeluje o wstrzymanie cel na 90 dni.

TVP – stenogram programu „19.30” z dnia 10.04.2025, godz. 19:30

Czas trwania fragmentu: ok. 8 minut

Prowadzący wita widzów, informując, że mija piętnaście lat od katastrofy smoleńskiej – jednej z największych tragedii w historii współczesnej Polski. W całym kraju odbywają się uroczystości upamiętniające dziewięćdziesiąt sześć ofiar, które zginęły 10 kwietnia 2010 roku w katastrofie rządowego samolotu pod Smoleńskiem. W Warszawie, pod pomnikiem Ofiar Tragedii Smoleńskiej, zgromadzili się przedstawiciele władz państwowych, rodziny ofiar oraz licznie przybyli mieszkańcy. Obecni byli między innymi prezydent Andrzej Duda, premier, marszałkowie Sejmu i Senatu, a także przedstawiciele środowisk kombatanckich i harcerzy. Prezydent Andrzej Duda złożył wieniec i wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że pamięć o tych, którzy zginęli w drodze do Katynia, jest narodowym obowiązkiem i że ich śmierć nie może zostać zapomniana. Apelowal również o jedność – ponad podziałami. Uroczystości mają miejsce także w innych miastach Polski.

Podtrzymywanie przez popierających polityków Prawa i Sprawiedliwości decyzji o debacie na warunkach ich sztabu, gdzie dążą do obecności pięciu telewizji.

W Krakowie, na Wawelu, odprawiono mszę świętą w intencji pary prezydenckiej – Lecha i Marii Kaczyńskich – oraz wszystkich ofiar katastrofy. Nabożeństwu przewodniczył arcybiskup Marek Jędraszewski. W krypcie wawelskiej złożono kwiaty i modlono się indywidualnie⁶.

W Gdańsku mieszkańcy zebrali się pod Pomnikiem Ofiar Katastrofy Smoleńskiej. Składano kwiaty, zapalano znicze. Wiele osób miało przypięte biało-czerwone wstążki.

⁶ TVP info „19.30”, <https://www.tvp.info/program-19-30>.

W dalszej części programu prowadzący zapowiada najnowsze informacje z kraju i ze świata.

W Sejmie trwają prace nad ustawą budżetową na rok 2026. Minister finansów przedstawił główne założenia – planowane jest zwiększenie wydatków, między innymi na obronność narodową, o 12 procent w porównaniu do roku poprzedniego oraz na edukację, w szczególności na wynagrodzenia nauczycieli.

W Brukseli rozpoczął się szczyt Unii Europejskiej dotyczący polityki migracyjnej. Przywódcy państw członkowskich omawiają reformę systemu azylowego oraz odpowiedź na kryzys migracyjny. Polska i kilka innych krajów sprzeciwiają się obowiązkowemu rozdziałowi uchodźców.

Prowadzący zapowiada kolejne informacje w programie, w tym wiadomości z Ukrainy i prognozę pogody. W kolejnym materiale omówiono kontrowersyjne głosy, które pojawiły się na placu Piłsudskiego. Część uczestników skandowała hasła wymierzone w opozycję i media. Pojawiły się polityczne oskarżenia. Jarosław Kaczyński był obecny na miejscu, ale nie zabrał głosu, co zaskoczyło część obserwatorów. Reporter Przemysław Nowak informuje, że Prokuratura Krajowa nadal prowadzi śledztwa w sprawie katastrofy smoleńskiej. Analizowane są nowe dokumenty techniczne, które mogą mieć znaczenie dla ustaleń biegłych. Nie ujawniono jednak żadnych nowych dowodów jednoznacznie wskazujących przyczyny tragedii. W studiu gości Paweł Deresz – wdowiec po Jolancie Szymanek-Deresz, jednej z ofiar katastrofy. W rozmowie poruszono temat osobistej straty, pamięci o ofiarach oraz upolitycznienia tragedii. Gość stwierdził, że dla niego jest to dzień żałoby i refleksji, ale z żalem obserwuje, jak tragedia staje się narzędziem w politycznej walce. Apelowal, by pamiętać o ludziach, a nie o sporach. Rozmowa dotyczyła nie tylko osobistej straty, ale również refleksji nad pamięcią i upolitycznieniem tragedii. Paweł Deresz powiedział:

„Dla mnie to przede wszystkim dzień żałoby, refleksji. Ale z żalem patrzę, jak coraz częściej ta tragedia staje się narzędziem w politycznej walce. Pamiętajmy o ludziach, nie o sporach.”

Telewizja Republika – „Dzisiaj” (prowadząca: Danuta Holecka). Data emisji: 10 kwietnia 2025 roku (15. rocznica katastrofy smoleńskiej), godzina 19:00

Główne tematy:

1. Incydent w Wieluniu z Rafałem Trzaskowskim:

- Reporter Janusz Życzkowski relacjonuje agresywne zachowanie ochroniarzy Rafała Trzaskowskiego podczas wiecu wyborczego.
- Dziennikarz twierdzi, że został pobity, stracił okulary, a sprzęt dziennikarski uległ zniszczeniu.
- Trzaskowski miał nie reagować, później zaś zarzucił reporterowi agresję.
- Reporter składa zeznania na policji.

2. Debata prezydencka:

- TV Republika organizuje debatę wyborczą, w której udział weźmie ośmioro kandydatów.
- Platforma Obywatelska i Lewica odmawiają udziału.
- Magdalena Biejat i Rafał Trzaskowski są krytykowani za odmowę uczestnictwa w debacie organizowanej przez TV Republikę.

3. Spór wokół debaty w Końskich:

- Telewizja Republika zarzuca TVP, TVN i Polsatowi blokowanie jej udziału w organizacji debaty Nawrocki-Trzaskowski.
- Na miejscu spotkania organizacyjnego dochodzi do incydentu – dziennikarze Republiki nie zostają wpuszczeni, interweniuje policja.
- Zarzuty wobec sztabu Trzaskowskiego o manipulacje i próby ustawienia debaty medialnej.

4. Rocznica katastrofy smoleńskiej (15 lat):

- Relacje z uroczystości w Warszawie i Krakowie.
- Jarosław Kaczyński przemawia na Krakowskim Przedmieściu, krytykuje obecny rząd, nazywając go hipokrytami i zagrożeniem dla Polski.
- Wspomnienia i upamiętnienia prezydenta Lecha Kaczyńskiego oraz innych ofiar tragedii.

Andrzej Duda uczestniczy w obchodach na Wawelu oraz na Powązkach.

5. Krytyka Donalda Tuska:

- TV Republika oskarża Donalda Tuska o oddanie Rosji śledztwa smoleńskiego.
- Padają oskarżenia o sprzyjanie narracji rosyjskiej, niewłaściwe traktowanie ofiar katastrofy i celowe tuszowanie prawdy.
- Wypowiedzi przypominają o współpracy rządu Tuska z Putinem, przedstawiając ją jako zagrożenie dla bezpieczeństwa Polski.

6. Zagrożenie wolności mediów:

- Telewizja Republika przedstawia się jako ofiara politycznych prześladowań.
- Relacjonowane są protesty przeciwko odebraniu koncesji, pojawiają się oskarżenia o zamach na wolność słowa ze strony obecnej władzy.

7. Porównania katastrofy smoleńskiej do innych zbrodni rosyjskich:

- Przywołane przykłady zestrzelenia samolotu MH17, otrucia Litwinienki oraz Skripała.
- Podkreślone analogie: wszędzie winę przypisywano Rosji po rzetelnym śledztwie, a w przypadku Smoleńska, według TV Republiki, takiego śledztwa zabrakło.

Najważniejsze cytaty:

Jarosław Kaczyński: „Musimy odwrócić bieg wydarzeń. Musimy powołać dobrą, patriotyczną władzę”.

Danuta Holecka: „Próba odebrania nam koncesji uderza w wolność słowa”.

Reporter Rzyczkowski: „Zostałem brutalnie zaatakowany przez ochronę Trzaskowskiego, kandydat nawet nie zareagował”⁷.

Materiał wyemitowany przez Telewizję Republika 10 kwietnia 2025 roku stanowi przykład intensywnej narracji politycznej oraz silnego uwypuklenia podziałów społeczno-politycznych w Polsce, szczególnie w kontekście rocznicy katastrofy smoleńskiej oraz kampanii prezydenckiej. Program skupia się na dwóch głównych wątkach – incydencie podczas wiecu wyborczego Rafała Trzaskowskiego oraz obchodach 15. rocznicy tragedii smoleńskiej, które są przedstawiane jako kluczowe elementy aktualnego życia politycznego i społecznego.

Relacja dotycząca agresji wobec reportera Telewizji Republika podczas spotkania z Rafałem Trzaskowskim w Wieluniu ma na celu podważenie standardów etycznych i demokratycznych Platformy Obywatelskiej. Przedstawienie kandydata tej partii na prezydenta w negatywnym świetle jest jasnym przekazem skierowanym do wyborców niezdecydowanych, sugerującym brak transparentności oraz agresywne praktyki wobec mediów. Telewizja Republika używa tego incydentu do wyeksponowania problemu wolności mediów oraz wskazania na zagrożenia wynikające z przejęcia władzy przez Platformę Obywatelską.

W drugim wątku materiał przedstawia obchody rocznicy smoleńskiej jako kluczowy element polskiej polityki pamięci, uwypuklając wyraźną polaryzację społeczną na tle katastrofy z 2010 roku. Podkreślając postawę Jarosława Kaczyńskiego, program tworzy narrację patriotyczną, oskarżając jednocześnie Donalda Tuska oraz środowiska związane z Platformą Obywatelską o zaniedbania w śledztwie smoleńskim oraz sprzyjanie rosyjskim interesom. W materiale podkreślono szczególnie fakt, że wrak samolotu pozostaje w rękach rosyjskich, co jest używane jako symbol braku determinacji poprzednich władz w obronie polskiego interesu narodowego.

Analiza programu wskazuje na świadome budowanie przekazu wokół wartości narodowych i zagrożeń dla wolności słowa, przedstawiając Telewizję Republikę jako głównego obrońcę prawdy historycznej oraz demokracji medialnej. Materiał ten jest wyraźnym sygnałem, że kwestia Smoleńska pozostaje istotnym elementem mobilizacji politycznej i społecznej, wykorzystywanym do wzmacniania określonych postaw wyborczych oraz konsolidacji elektoratu prawicowego.

Telewizja Republika konsekwentnie realizuje strategię polityczną, wykorzystując wydarzenia medialne i rocznicowe do wzmacniania swojej pozycji jako stacji stojącej na straży wartości patriotycznych. Materiał ten może stanowić interesujący punkt odniesienia w analizie współczesnej polaryzacji medialno-politycznej w Polsce. Dodatkowo warto zauważyć, że ten program jest również wyraźnym przykładem, jak media mogą odgrywać w procesach politycznych aktywną rolę, nie tylko je relacjonując, ale aktywnie wpływając na kształtowanie opinii publicznej i debaty politycznej.

⁷ TV Republika, *Dzisiaj informacje Telewizja Republika* 10.04.2025, <https://www.youtube.com/watch?v=2ABUhpxyOug> [dostęp: 5.05.2025].

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza ujawniła znaczne zróżnicowanie w sposobie relacjonowania 15. rocznicy katastrofy smoleńskiej przez pięć badanych stacji telewizyjnych. TVP1 i TV Republika skupiły się na budowaniu patriotycznej narracji, silnie eksponując postać Lecha Kaczyńskiego i symboliczne znaczenie katastrofy. TV Trwam przedstawiła wydarzenie w kontekście religijnym i duchowym. TVN zaakcentował aspekty polityczne i społeczne, w tym podziały społeczne oraz kontrowersje wokół obchodów. Polsat zachował względnie neutralny ton, koncentrując się na faktach. Wyniki badania potwierdzają, że media odgrywają decydującą rolę w interpretacji wydarzeń historycznych i wpływają na kształtowanie opinii publicznej.

Bibliografia

1. Fakt Wiosenna ramówka TVN 2020: Fakty – codzienne informacje w TVN – TVN [dostęp 07.05.2025].
2. Informacje Dnia. TV Trwam, wydanie z dnia 10.04.2025, godz. 20:05.
3. Konferencja Episkopatu Polski, <https://episkopat.pl/O-kep> [dostęp: 07.05.2025].
4. Oświadczenie Polsatu ws. debaty prezydenckiej. „Najważniejszy jest widz”, <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2025-04-10/oswiadczenie-polsatu-ws-debaty-prezydenckiej-najwazniejszy-jest-widz/> [dostęp: 06.05.2025].
5. Polsat – Wydarzenia. Przekaz telewizyjny z dnia 10.04.2025.
6. Program 19.30. TVP1, emisja z dnia 10.04.2025, godz. 19:30.
7. Telewizja Republika – Dzisiaj. Prowadząca: Danuta Holecka, emisja z dnia 10.04.2025.
8. Tusk D., post na portalu X, https://x.com/donaldtusk?ref_src=twsrc%5Egoogle%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Eauthor [dostęp : 09.05.2025].
9. TVP info „19.30”, <https://www.tvp.info/program-19-30> [dostęp: 05.05.2025].
10. TVP VOD program informacyjny z dnia 10.04.2025 r.: <https://vod.tvp.pl/informacje-i-publicystyka%2C205/program-informacyjny-1930-odcinki%2C1000204/odcinek-477%2CS01E477%2C2022548> [dostęp: 05.05.2025].
11. TVN – Fakty. Emisja z dnia 10.04.2025, prowadzenie: Anita Werner.
12. TV Republika, Dzisiaj informacje Telewizja Republika 10.04.2025, <https://www.youtube.com/watch?v=2ABUhpXyOug> [dostęp: 05.05.2025].
13. Wydarzenia, <https://www.polsat.pl/program/wydarzenia/> [dostęp: 06.05.2025].

Dane kontaktowe

Marta Dudek, 17496@student.pwsz.raciborz.edu.pl